

НОВИ САД - На данашњи дан 1943 године рођен је амерички филмски глумац Роберт Де Ниро. Добио је Оскара за улоге у филмовима "Кум II" и "Разјарени бик". Остали филмови: "Таксиста", "Двадесети век", "Било једном у Америци", "Ловац на јелене", "Њујорк, Њујорк", "Врелина", "Обожавалац".

Данас је понедељак, 17. август, 229. дан 2026. До краја године има 136 дана.

1552 - Завршено је штампање прве књиге у Београду, познате као "Београдско четворојеванђеље". Књигу је крупним ћирилским словима, која је резао јеромонах Мардарије, штампао Тројан Гундулић, члан Дубровачке колоније у Београду, који је наставио посао кнеза Радише Димитријевића, после чије смрти је преузео његову штампарију. "Четворојеванђеље" је драгоцен извор за упознавање прилика у Београду половином 16. века.

1753 - Рођен је чешки слависта Јозеф Добровски, отац славистике, творац чешке граматике и граматике старословенског језика, средишња личност чешког народног препорода. Проучавао је све словенске језике и књижевности, рад словенских просветитеља Ћирила и Методија, азбуку и старословенски језик. Дела: "Историја чешког језика и књижевности", "Граматика чешког језика", "Граматика старословенског језика", славистичке збирке "Славин", "Слованка".

1786 - Рођен је амерички национални јунак Дејви Крокет, члан Конгреса САД од 1827. до 1831. и од 1833. до 1835. Погинуо је 1836. бранећи с тексашким добровољцима тврђаву Аламо, у окршају са знатно надмоћнијим мексичким трупама. Мексико је тада, без успеха, покушавао да сачува своју територију Тексас.

1786 - Умро је пруски краљ Фридрих II Велики, човек чије име је синоним за милитаризам. Током владавине од 1740. до смрти 1786. од Пруске је створио европску силу првог реда.

1850 - Умро је аргентински генерал и национални херој Хосе де Сан Мартин, који је са Симоном Боливаром предводио латиноамерички покрет за независност, ослободилац данашње Аргентине, Чилеа и Перуа од шпанске колонијалне власти. Укинуо је ропство, прокламовао слободу штампе, оснивао библиотеке.

1876 - Рођен је српски генералштабни пуковник Драгутин Димитријевић "Апис". Био је главни инспиратор официрске завере и убиства краља Александра Обреновића и краљице Драге 11. јуна 1903. познате као "Мајски преврат" (по старом календару). Потом постаје начелник Обавештајног одељења Главног генералштаба Српске војске. Организација коју је предводио позната као Црна рука у периоду између 1903. и 1914. држала је у страху читав државни врх Србије. Због покушаја атентата на регента Александра стрељан је у Солуну 1916. Педесетих година организована је ревизија Солунског процеса највероватније с циљем да се искомпромитује одавно покојни (од 1934.) краљ Александар Карађорђевић.

1893 - Рођена је америчка филмска глумица Ме Вест, која се исказала као изузетан комичар, али су је многи критичари превасходно сматрали секс симболом. Због улоге у представи "Секс" 1926. у једном бродвејском позоришту, чак је осуђена на осам дана затвора. Филмови: "Секс", "Дијамантска Лили", "Нисам анђео", "Клондајк Ени", "Сваки дан је празник", "Иди на запад, млади човече", "Мура Брекендриџ", "Учинила му је криво".

1896 - Џорж Кармак је открио злато у притоци реке Клондајк у Канади, изазвавши једну од најмасовњих "златних грозница" и историји.

1908 - Умро је српски писац Радоје Домановић, сатиричар. Оштро је приказивао властодршце, али и лажно родољубље и сервилно грађанство. Након завршетка Велике школе у Београду ради као наставник у Врању, Пироту, Лесковцу. Отпуштан је из службе као противник Обреновића. Од 1905. до смрти, предводи одељење коректора Државне штампарије у Београду. Уређивао је сатирични лист "Страдија". Осим опоре сатире писао је и готово идиличне приповетке из сеоског живота. Дела: сатиричне приповетке "Страдија", "Вођа", "Данга", "Мртво море", "Краљевић Марко по други пут међу Србима".

1913 - Рођен је Марк Фелт, агент америчког FBI, "дубоко грло" чувене афере Вотергејт. Фелт, бивши заменик директора америчког Федералног истражног бироа, одавао је новинарима "Вашингтон поста" Бобу Вудворду и Карлу Бернстину информације и пружао смернице о детаљима операције прислушкивања вођене из кабинета тадашњег председника САД републиканца Ричарда Никсона. Истрага је установила да је председник Никсон знао за прислушкивање Демократа, па се читава афера окончала његовом оставком.

1929 - Рођен је амерички пилот Френсис Гери Пауерс, који је оборен 1960. док је изнад совјетске територије летео шпијунским авионом типа "U-2", што је изазвало велику дипломатску кризу између САД и Совјетског Савеза. Пауерс се тада спасао искакањем, заробљен је и 1962. размењен за једног совјетског шпијуна.

1941 - Немачки окупатори су у Другом светском рату обесили о бандере на Теразијама у центру Београда тела петорице српских грађана и оставили их да висе више дана. Претходно су их стрељали у дворишту Гестапоа: студента Милорада Покрајца, кројачког радника Јована Јанковића, обућара Светислава Милина, сељака из околине Сопота Велимира Јовановића и борца Космајског партизанског одреда Ратка Јевића.

1945 - Вођа индонежанске борбе за независност Ахмед Сукарно прогласио је после капитулације Јапана у Другом светском рату независност Индонезије, чему се успротивила Холандија. Сукарно је 1927. основао Националну партију Индонезије. Колонијалне холандске власти ухапсиле су га 1929. због националистичке политике и забраниле партију, коју је наставио да води 1931. по изласку с робије. Поново је ухапшен 1933. и био интерниран до јапанске окупације Индонезије (Холандске Источне Индије) током Другог светског рата 1942, после чега је, у интересу национално-ослободилачког покрета, био лојалан јапанским властима. Постао је шеф државе после проглашења Индонежанске републике 1945. Холандија, која је војно интервенисала, није признала ту владу и ухапсила га је крајем 1948, а на власт се вратио после потписивања индонежанско-холандског споразума у јуну 1949 (којим је и стварно Индонезија постала независна - осим Западног Иријана који је припојен шездесетих). Доживотним председником проглашен је 1963. али је лишен свих функција 1967. две године после војног удара генерала Сухарта.

1960 - Афричка држава Габон стекла је независност од Француске. Раније је била саставни део Француске екваторијалне Африке.

1975 - Совјетски ледоломац на нуклеарни погон "Артика" постао је први брод који је приспео на Северни пол.

1976 - У земљотресу који је изазвао катастрофалну плиму, на филипинском острву Минданао погинуло је око 8.000 људи.

1985 - У експлозији аутомобила-бомбе коју су у хришћански део Бејрута подметнули исламски терористи, погинуло је 60 особа.

1987 - Нацистички ратни злочинац Рудолф Хес, заменик Адолфа Хитлера, пронађен је мртав пошто се обесио електричним каблом у ћелији затвора "Шпандау". У мају 1941. наводно на своју руку, авионом је одлетео у Шкотску у намери да код британске владе издејствује сепаратни мир с Немачком. Његов предлог није прихваћен и крај Другог светског рата дочекао је као заробљеник у Британији. На суђењу у Нирнбергу 1946. осуђен је на доживотну робију.

1988 - Од експлозије бомбе подметнуте у војни авион, убрзо после полетања погинуо је пакистански диктатор генерал Мохамед Зија ул Хак, који је на чело државе дошао 1977, пошто је војним ударом оборио премијера Зулфикара Али Бута и потом се прогласио шефом државе. С председником Пакистана погинуо је и амбасадор САД у Исламабаду Арнолд Рафел.

1990 - Као одговор на ноћни напад специјалних снага хрватске полиције на милицијске станице у Бенковцу и Обровцу, долази до отпора локалних Срба у Книнској Крајини, преузимања оружја локалног састава милиције и постављања барикада на саобраћајницама.

1990 - Ирак је драматично заоштрио заливску кризу саопштењем да ће западне цивиле сместити у војне базе и остале кључне објекте док не прође ратна опасност.

1996 - С космодрома у Бајконуру у васиону је полетела прва Францускиња Клоди Андре Дешај, која је потом провела 16 дана у научној мисији на руској свемирској орбиталној станици "Мир".

1998 - Председника САД Била Клинтона у Белој кући је четири сата испитивао независни тужилац Кенет Стар, после чега је шеф америчке државе на телевизији описао сексуалне односе с приправницом у Белој кући Моником Левински као "неподобну везу".

1999 - У најтежој природној катастрофи у историји Турске, у земљотресу са епицентром код града Измир, око 150 километара југозападно од Истанбула. Према званичним турским подацима, погинуле су 18.373 особе, а повређено је 48.901.

2015 - Преминуо је Арсен Дедић, поета, музичар, певач, шансоњер. Већ у петнаестој години свирао у позоришном оркестру и у Шибенском народном саставу. Дипломирао је флауту на Музичкој академији у Загребу 1964. а први ЛП "Човек као ја", објавио је 1969. Прву књигу поезије "Брод у боци" обелоданио је 1971. и она је имала низ издања и укупан тираж од чак 80.000. Писао је музику и за театар, филм и ТВ. У негдашњој Југославији уживао је изузетну популарност и углед.

2017 - У терористичким нападима у Барселони и оближњим местима Алканару и Камбрилу, убијено је 16 особа а 152 су повређене. Централни напад догодио се Барселони где је нападач, исламски екстремиста, Јунис Абујакуб газио пролазнике комбијем у туристичкој зони код авеније Лас Рамблас. Такозвана Исламска држава преузела је одговорност за напад.

(Танјуг)